

BTIC moet van de bouw toch een topsector maken

Begin juni hebben overheid, bedrijfsleven, de technische universiteiten en hogescholen een intentieverklaring getekend voor het oprichten van het Bouw en Techniek Innovatiecentrum (BTIC). Het gaat om een klein bureau dat langjarige publiek-private onderzoeksprogramma's gaat coördineren. Deze programma's moeten de kennis en innovatie opleveren, waarmee de bouwsector grote maatschappelijke opgaven kan oplossen.

“Nederland moet in 2050 CO₂-neutraal zijn. Dit vraagt om een grote aanpassing van de gebouwde omgeving, waardoor de bouw & technieksector voor een grote uitdaging staat”, verklaart Ben Spiering, programmadirecteur van de Bouwagenda, dat een plan van aanpak behelst voor het aangaan van de maatschappelijke uitdagingen.

“In lijn met de energietransitie moet ook de circulaire economie op gang komen, wat betekent dat het verbruik van primaire, niet-herbruikbare of hernieuwbare grondstoffen in 2030 met de helft moet zijn gedaald en in 2050 nihil moet zijn.”

Met het huidige tempo van bouwen en de huidige werkwijze in de bouw is dit volgens Spiering onhaalbaar en onbetaalbaar. De arbeidsproductiviteit moet in 2025 10 procent hoger zijn en in 2030 30 procent. Hiervoor zijn nieuwe technieken en productiemethoden nodig, die ook kunnen helpen om de circulaire economie van de grond te krijgen.

Daarnaast zijn er twee andere opgaven: het vervangen van vele verouderde civiele werken, zoals bruggen, en het aanpassen van de waterhuishouding aan het veranderende klimaat. Zware stortbuien bijvoorbeeld komen steeds vaker voor. Hiervoor hebben steden onder meer waterbergingen nodig, waarin ze het regenwater tijdelijk kunnen opvangen. Het gaat dus niet alleen om vervanging van bestaande bouwwerken, zoals rioleringen, maar ook om toekomstbestendig bouwen en renoveren.

Tegelijk moeten de kosten van de bouwwerken gedurende hun hele levenscyclus omlaag om het allemaal betaalbaar te houden. Dit alles vraagt om innovatie waaraan het BTIC een belangrijke bijdrage kan leveren.

Het BTIC-onderzoek zal aansluiten bij onder meer onderzoeksprogramma's van de topsector Water en topsector Energy (TKI Urban Energy). “Het gaat er vooral om de kennis en innovatie in de bouw- en technieksector op een hoger niveau te tillen”, benadrukt Spiering. Twee kwartiermakers, Peter Paul

van 't Veen van TNO en Henk Visscher van het samenwerkingsverband 4TU.Bouw, bereiden de weg naar de oprichting van het BTIC op 1 november.

Hoewel er officieel geen sprake is van een nieuwe topsector Bouw & Techniek, is dat officieus al wel het geval. Toen het topsectorenbeleid in 2011 van start ging, was er geen behoefte aan zo'n topsector, omdat de sector geen exportpotentie had en qua innovatie en excellentie niet tot de top behoorde, met uitzondering van de waterbouw.

Spiering: “Dat is nu anders. Het aanpassen van huizen en gebouwen in lijn met het Verdrag van Parijs, het omschakelen naar een circulaire economie en het toekomstbestendig maken van civiele werken noodzakelijk de sector om snel te innoveren.”

Het kabinet staat zowel achter de Bouwagenda als de oprichting van de BTIC. Daarom komen de publiek-private onderzoeksprogramma's van het BTIC in aanmerking voor de PPS-toeslag van het ministerie van EZK en kunnen start-ups, scale-ups en bestaande bedrijven in de bouw aanspraak maken op diverse andere EZK-instrumenten. Ook de departementen IenW en BZK zullen gaan investeren in onderzoek dat in lijn is met hun behoefte en hun verantwoordelijkheid met betrekking tot maatschappelijke opgaven.

De technische universiteiten, GTI's zoals TNO, en hogescholen doen al onderzoek voor de bouw. Dit krijgt meer focus doordat het BTIC dit bundelt in meerjarige programma's.

“Later als de departementen hun beleid ten aanzien van maatschappelijke opgaven intensiveren, komt er waarschijnlijk nog meer geld voor onderzoek op tafel. Dat is nodig voor het uittesten en valideren van nieuwe technieken en het ontwikkelen van competenties om die technieken toe te passen”, aldus Spiering.

De overheid en met name het ministerie van IenW is een grote opdrachtgever. Die kan innovatie ook bevorderen door als launching customer noviteiten te omarmen. Onder de marktpartijen als aannemers, installateurs en ingenieursbureaus spelen vooral de laatsten een belangrijke rol bij het verbinden van nieuwe kennis aan toepassingen.

De koepels in de bouw zijn geïnteresseerd in de ontwikkeling van een nieuwe digitaliseringstandaarden, die breed erkend worden en het mogelijk maken het aanbestedingsproces volledig te digitaliseren. Dat bevordert niet alleen de innovatie, maar maakt ook de circulaire economie mogelijk.